МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLOGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП

“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 3 від 27.03.19)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. "Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і націо нальної практики", 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2019
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2019

Самойленко О. М.
Хмаро-орієнтовані середовища в освіті та їх класифікація *214*
Харабуга С. В.
Концепція управління трудовим потенціалом соціально-економічної системи *216*
Цумарєв М. І.
Роль недержавних закладів освіти у політичній соціалізації молоді та формуванні культури локальної демократії громадянського типу *220*
Богданенко А. І.
Визначення поняття альтернативності системи вищих навчальних закладів, заснованих на недержавній формі власності *223*
Циганенко Г. В., Меліченко Т. Д.
Проектний підхід в управлінні діяльністю недержавного закладу вищої освіти *226*
Башук О. Г., Іванчук Н. О., Трохліб М. В.
Основні освітні принципи платонівської філософії та сучасні реалії *229*
Копик Ю. В., Шнайдер О. В., Ременчук Н. В.
Порівняльна характеристика правових та організаційних засад функціонування державних і приватних вищих навчальних закладів *232*
Свистович Р. С., Карпюк С. В., Лук'янчук А. М.
Адміністративно-правовий шлях забезпечення ефективної діяльності приватного вищого навчального закладу *235*
Зошій І. В.
Модель ефективного формування професійної компетентності майбутніх фахівців галузі права *237*
Кадебська Е. В., Рябушенко Н. П.
Сучасні підходи до забезпечення освіти населення впродовж життя *241*
Олешко О. М.
Короткострокові фахові навчальні курси як альтернативна освітня практика у вищих навчальних закладах *244*
Посвистак О. М.
Щодо аспектів інноваційної діяльності бібліотеки закладу вищої освіти *246*
Кириченко Г. В.
Формування позитивного іміджу державних службовців у процесі їх навчання в недержавних ЗВО *249*
Рудь А. А., Рябенко Г. М.
Досвід недержавної вищої освіти у зарубіжних країнах *252*
Шантырь Е. Е., Чекушина Ю. Н.
Авторитет личности преподавателя как психологическая основа успешной деятельности заведений высшего образования негосударственного сектора *254*
Маньгора В. В.
Роль дистанційної освіти на сучасному етапі *258*

А. А. РУДЬ
канд. іст. наук, доц. каф. соц.-гуманіт. дисциплін, Харківський інститут МАУП

Г. М. РЯБЕНКО
студентка, Харківський інститут МАУП

ДОСВІД НЕДЕРЖАВНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Упродовж століть навчальні заклади відігравали провідну роль у підготовці молоді до професійного життя і сприяли формуванню цивілізованого суспільства, оскільки головними функціями освіти завжди були поліпшення культурного рівня членів суспільства і підвищення продуктивності праці. Відповідно, розвиток системи освіти — це основа інтелектуального, соціального та економічного розвитку держави, а вдосконалення освітньої галузі є важливою передумовою подолання кризової ситуації як в економіці, так і в суспільстві в цілому.

Потреба пошуку альтернативних або додаткових джерел фінансування вищої освіти виникає тому, що її фінансове забезпечення не може бути покрите повністю за рахунок державних коштів. рівня якості та доступності освіти. Обмежене фінансування освіти і науки з державного та місцевих бюджетів призвело до погіршення стану матеріально- технічної бази навчальних закладів та їх соціальної інфраструктури, що гальмує впровадження сучасних інноваційних технологій і засобів навчання.

Управлінське рішення в освіті має ґрунтуватися на новітніх методологічних розробках як українських, так і закордонних науковців, а також унікальних особливостях освітніх систем кожної країни. Існують різні доступні джерела залучення додаткових коштів в освітню сферу. Найпростіший шлях надходження коштів віднайшла, наприклад, Франція, де діє закон про сплату приватними роботодавцями 0,5% фонду зарплати на учнівство і перепідготовку персоналу. Фірма може сама платити ці кошти закладам, які вона обрала, не виділяючи коштів у "загальний котел", який не забезпечує їй бажаного результату. Аналіз дії закону "+/- 0,5%" свідчить, що й він не ідеальний: практично ніколи фірми не спрямовували ці кошти на підготовку студентів пер-ших курсів університетів. Найчастіше вони непропорційно витрачалися на спеціалізовані курси, підвищення кваліфікації персоналу самих фірм-платників. Частина професури відгукнулася на цей закон тим, що вийшла на новий ринок із "над вузькими курсами" у межах вирішення однієї з проблем конкретної фірми [1].

Другим джерелом додаткових коштів є контракти на навчально-інформаційні послуги ВЗО для фірм, коли фірми і ВЗО кооперуються і шукають вигідні для обох варіанти. Цей шлях доцільний тоді, коли зароблених грошей вистачає і на створення бажання у професури "донавчатися" та робити незвичне, і на підтримку традиційних курсів для основного контингенту студентів.

Третій підхід, достатньо відомий — наукові дослідження на замовлення фірм. Цей перспективний і складний для класичних університетів підхід добре висвітлений у пресі. Поширеними формами його реалізації є "наукові парки", "наукові готелі" тощо. Цей підхід також створює проблеми різного ступеня складності (наприклад, як професору оприлюднювати свої набутки, якщо їх власником є фір-

ма-спонсор), проте цей вид фінансової підтримки ВЗО невпинно розвивається й удосконалюється.

Четвертий підхід — гроші від власності, від продажу території, приміщень, від вкладення коштів університету в акції, від його участі в іншій фінансовій діяльності. Це явище малопоширене, і навіть серед професорів з економічних наук досвід невеликий (за винятком, можливо, США). Тому закладам освіти рекомендують передати гроші тим, хто вміє їх збільшувати. Бажано все ж не відмовлятися від створення в університетах малих підприємств, які безпосередньо працюватимуть на навчальний процес чи на наукові дослідження[2].

П'яте джерело — філантропи. Їх можна стимулювати через закони про благодійницьку і неприбуткову діяльність, а також створення клімату суспільного визнання та оцінки донорів шляхом формування важливої для них позитивної аури.

Шосте джерело — міжнародна допомога, яку розвинені держави щороку надають бідним країнам Африки і Азії з метою розвитку їх систем освіти. Досвід переконує, що надання коштів на друкарні, побудову шкіл з ефективни-ми матеріалами є більш доцільним, ніж відрядження ректорів і професури для перенесення досвіду.

Реальна диверсифікація джерел фінансування ви- магає, крім усього іншого, створення у ВЗО спеціалізованої структури і залучення до справи висококваліфікованих фахівців з менеджменту і маркетингу.

Динаміка зростання недержавних ВНЗ у сучасному світі свідчить про те, що ця форма навчальної діяльності не просто стрімко розвивається, а поступово навіть починає тіснити інші, більш традиційні форми здобуття різних ступенів вищої освіти.

Підсумовуючи сказане, може констатувати, що загалом світова практика все більше свідчить не лише про диверсифікацію джерел фінансування освіти, а й про урізноманітнення фінансових потоків в умовах ускладнення відносин власності, управління та фінансування. З'являються різноманітні змішані форми оплати навчання, які поєднують фінансування з одних джерел із керівними функціями інших суб'єктів. В умовах України, така практика розвиватиме процеси комерціалізації галузі, свідчитиме про розширення ринкових відносин загалом та вимагатиме вдосконалення механізмів фінансування освіти, в тому числі процесів ціноутворення на ринку освітніх послуг України. Подолання кризи у фінансуванні навчальних закладів значно полегшиться у разі створення сприятливої законодавчої атмосфери, яка б допомагала системі освіти не лише виживати, а й розвиватися.

Джерела

1. Павлова Т. В. Досвід фінансування системи освіти у зарубіжних країнах / Т. В. Павлова // Вісник соціально-економічних досліджень. — № 40. — ОДЕУ, 2010. — С. 373–380.
2. Шрамко О. О. Оптимальні шляхи фінансового забезпечення освіти в Україні / О. О. Шрамко // Вісник ОНЕУ. — 2014. — № 53 (2). — С. 289–293.